

[A. Chr. Andersen.]

Det sidste af socialdemokraternes forslag om etablering af en fast låneordning for udviklings- og vækstkommuner er for så vidt imødekommet ved, at regeringen hvert år vil stille 50 mill. kr. til rådighed for nævnte formål. De i forslaget nævnte kriterier for at opnå lån vil sikkert indgå i regeringens overvejelser, når betingelserne for optagelse af disse lån skal fastlægges. Da problemet som sagt bliver løst på den af regeringen skitserede måde, må vi også afvise dette forslag.

Forslaget om udligning af byrderne mellem kommunerne og forenkling af beskattningen fremsat af VS er for så vidt meget interessant, og hvis vi ikke havde haft det nuværende system bygget op med kommuneskatter osv., så kunne man såmænd godt have ordnet beskattningen på den her foreslåede måde. Men i så fald skulle statskatteskalaen nok ændres, idet den progressive skala er afpasset efter den proportionale kommunale beskatning. Men selv om man gik ind på tanken om at bruge den nuværende skala, som man har gjort i eksemplet i bemærkningerne til dette forslag, er jeg ikke så sikker på, at det ville gå op; der er stadig uendelig mange flere indkomster på 20.000 kr., end der er på 80.000 kr.

Ligesom det var tilfældet med de tre socialdemokratiske forslag, må jeg på mit partis vegne afvise dette forslag til folketingsbeslutning og anbefale det af regeringen fremsatte lovforslag.

Niels Helveg Petersen: Der foreligger til behandling her 5 forslag, 4 forslag til folketingsbeslutning og et enkelt lovforslag fra regeringen.

Ved regeringens lovforslag indføres en udligningsordning, hvor man tager udgangspunkt i det gennemsnitlige beskatningsgrundlag. Kommuner, der har under det gennemsnitlige grundlag, vil få 35 pct. af, hvad de mangler; kommuner, der har over dette, skal aflevere 25 pct. af deres overskud. Ved at staten indskyder ca. 100 mill. kr. og samtidig afskaffer areal/indbygger-tilskuddet, opnås der en vis besparelse for staten. Denne anvendes efter forslaget til en særlig låneordning, samtidig med at 25 mill. kr. bevares som tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner.

Jeg kan på det radikale venstres vegne give principiel tilslutning til hovedtanken i lovforslaget. Der er et behov for udligning, for yderligere udligning, og behovet er bestemt ikke blevet mindre af, at kildeskatten nu er blevet en dagligdags realitet, idet skatteyderne derved har en mulighed for direkte at sammenligne og se, hvilken betydning det kommunale skattniveau har for deres skattemæssige placering.

Når der skal foretages en udligning, er der næppe noget mere effektivt middel end direkte overførsler fra mere velstående til mindre velstående kommuner. Ved at flytte forholdsvist små beløb opnås en stor nettovirkning. De fattige kommuner modtager en betydelig hjælp, og rige kommuner mærker direkte selv udligningsordningen.

Der kan vel anføres én principiel indvending imod den grundtanke, der ligger bag forslaget. Man må sige, at den forudsætter en betydelig ensartethed i ligningsarbejdet. Det skal ikke benægtes, at med dette forslag vil der kunne være en vis kommunal interesse i, at den gennemsnitlige indkomst er lav, fordi man så får større glæde af tilskudsordningen; nøjagtig samme svaghed men uhyggeligt forstørret findes i en ordning, hvor man går over til 100 pct.s tilskyndning af manglende gennemsnitligt skattegrundlag. Men der er da heldigvis både i forslaget og i øvrigt ting, der trækker i den anden retning, således at man kan sige, at ensartetheden i dag er tilstrækkelig til, at det er fuldt forsvarligt at bygge på disse kriterier. For det første er de nye storkommuner trådt i kraft. Jeg tvivler på, at man ville have turdet gennemføre en udligningsordning efter dette princip inden kommunalreformen. Dernæst er der det væsentlige, at kommunerne ikke får den fulde forskel op til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag. Man må nok sige, at tænkte man sig procenterne ført væsentligt højere op, så måtte det nok forudsætte en yderligere interesse for netop denne problemstilling.

Virkningen af forslaget er en betydelig udligning. Det fremgår af det materiale, som findes i bemærkningerne til lovforslaget, og der vil i udvalgsarbejdet være anledning til at grave sig dybere ned i detaljerne med hensyn til, hvor stærk udligningen er. Den er efter omstændighederne meget betydelig. Det radikale venstre vil være indstil-